

Mays 2015 Sayı:61

I. Çin'de Gelişmeler

o Ekonomi

o Enflasyon ve Para Politikası

o Dış Ticaret

o Yatırımlar

II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

o Avrupa ülkeleri ile ilişkiler

o ABD ile ilişkiler

o Diğer Ülkelerle İlişkiler

o Türkiye ile İlişkiler

III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: Iran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
WashingtonD.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, WashingtonD.C.20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler

➤ Ekonomi

Çin 2015 yılı ekonomisindeki reform önceliklerini belirledi: 8 başlıkta toplam 39 adet reform yapılacak

Çin Devlet Konseyi, geçtiğimiz gün, "2015 yılı ekonomik reform öncelikleri"ni belirten bir belge yayımladı. Belgede 8 başlık altında 39 konuda yapılacak ekonomik reformlar belirlendi.

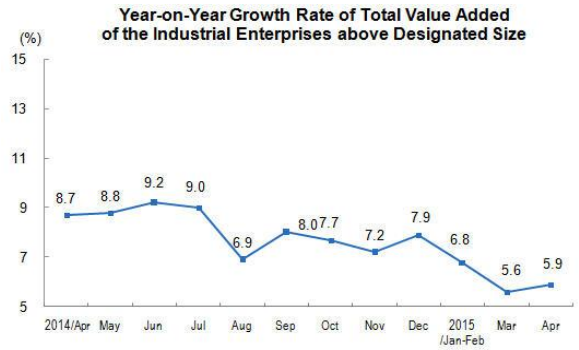
Reformlar; şirket reformları, vergi reformları, mali reformlar, reel ekonomiye destek olan finansal kurumların mekanizmasını iyileştirmek, kentleşme çalışmalarına hız kazandırmak, köylerde tarımsal faaliyetleri iyileştirmek ve teknolojik gelişimi sağlamak, dışa açılım çalışmalarını bir üst seviyeye çıkarmak, ekonomik kurumlarda reformları arttırmak, halkın sosyal sigorta haklarına yönelik reformlar, çevre koruma ve tasarrufa yönelik reformlardır.

Reformların temel amacı, daha alt seviyelerdeki karar mekanizmalarında devlet denetimini azaltmak, yuan'ın konvertible olması çalışmalarına hız katmak, dalgalı kur sistemini hızlandırmak, rüşvetle mücadelede daha fazla çalışmalar yapmak, market

erişimi ve yatırımlardaki kontrolü azaltmak, devlet firmalarındaki idari reformlara hız kazandırmak, altyapı projelerinde özel firmaların devlet firmaları ile işbirliğine olanak sağlamaktır.

Merkez Bankasının faiz oranları üzerindeki kontrolünü arttırmak. Özellikle enerji sektöründeki devlet firmalarında düzenlemeler yapmak, Shanghai ve Hong Kong borsasını bağlayacak deneysel çalışmasını geliştirmek ve yine aynı şekilde Shenzhen Hong Kong Borsası'nı da bağlama çalışmaları yapmak, döviz kuru belirsizliğinin ortaya çıkardığı riskleri azaltmak, faiz oranlarında liberalleşme çalışmalarını hızlandırmak, RMB'nin deniz aşırı işlemlerini arttırmak hükümetin reform gündeminde yer alan diğer konulardır. (1)

Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

Geçtiğimiz Nisan ayında, sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre %5.9 oranında arttı. Yılın ilk üç ayına kıyasla %0.3 oranında artış gösterdi. Geçtiğimiz Mart ayına kıyasla, %0.57 arttı.

Yılın ilk dört ayında sanayi işletmeleri katma değeri %6.2 oranında arttı.

Nisan ayında, 41 sanayi dalınının 38'inde bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme kaydedildi. Gıda ürünleri sanayi yüzde %2.3 , tekstil sanayi %6.6, ham kimyasal maddeler ve kimya sanayi %10.6, metalik olmayan mineraller sanayi %4.2, demir içeren mineraller sanayi %6.1, demir içermeyen metallerin üretimi ve işleme sanayi %8.2, genel makina imalatı %2.6, otomobil sanayi %5, demiryolu, gemi inşaatı, havacılık sanayi ve diğer ulaşım ekipmanları üretimi %9.2, elektrikli makine ve ekipman üretimi yüzde 6.5, bilgisayar, telekomünikasyon ve diğer elektronik cihazların üretimi %10.2, elektrik ve ısı üretimi %0.7 oranında arttı.(2)

Çin'in İmalat Sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Nisan ayında %50.1 oldu

Nisan 2015 tarihinde, Çin'in imalat sektörü PMI'ı %50.1 oldu, bir önceki ayla aynı seviyeyi korudu.

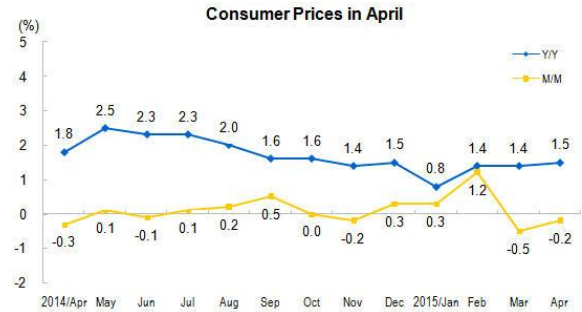
Büyük ölçekli firmaların PMI'ı %50.6 oldu. Bir önceki aya kıyasla %0.9 oranında düştü.

Orta ve küçük ölçekli firmaların PMI'ı ise geçtiğimiz Mart ayına göre, %1.5 oranında arttı, sırasıyla %49.8 ve %48.4 oldu.

Yeni İmalat Sipariş Endeksi %50.2 oldu. Geçtiğimiz ay ile aynı seviyeyi korudu. (3)

➤ Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

2015 yılının Nisan ayında, TÜFE bir önceki yıla kıyasla % 1.5 oranında arttı.

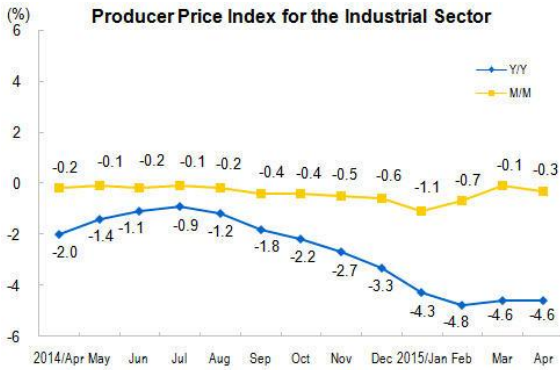
Şehirlerde fiyatlar %1.6, kırsal kesimlerde %1.3 oranında yükseldi. Gıda ürünlerinde TÜFE %2.7, gıda dışı ürünlerde %0.9 oranında artış gördü.

TÜFE, tüketim mallarında, %1.3, hizmet sektöründe %2.1 oranlarında arttı.

Ocak ve Nisan ayları arasında TÜFE, bir önceki yılın aynı dönemine göre, %1.3 artış kaydetti.

Nisan ayında tüketim mallarında TÜFE, %0.2 oranında düştü. (4)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

2015 yılının Nisan ayında ÜFE, bir önceki aya kıyasla %0.3, bir önceki yıla göre, %4.6 oranlarında düştü.

Ocak ve Nisan ayları arasında ÜFE'de ortalama %4.6 oranında düşüş kaydedildi. Mamul ürünlerinin alış fiyatı endeksi bir önceki yılın ilk çeyreğine kıyasla %5.6 düştü.

ÜFE; madencilik sanayinde %19.6, ham madde sanayinde %8.3, imalat ve işleme sanayinde %3.5, tüketim mallarında %0.2 oranlarında düşüş

gösterdi. ÜFE, gıdada, %0.1, giyim sanayinde %0.5 oranlarında arttı.

Öte yandan, ÜFE, emtiada ve dayanıklı tüketim mallarında sırasıyla %0.5, %0.9 oranlarında düştü. (5)

Çin Bankacılık Denetleme Kurumu (CBRC): 2014 yılında Çin bankacılık sektöründe kötü krediler %1.6 oranında arttı

14 Mayıs tarihinde CBRC tarafından yayımlanan 2014 yılı bankacılık sektörü raporuna göre, Çin'de toplam 5 özel banka başvurusu yapıldı. Dört özel bankaya kuruluş için onay verildi. Başvuru yapan firmaların isimleri Webank, KinCheng Bank of Tianjin Co., Ltd.(KCB); Wenzhou Minshang Bank; Huarui Bank; MYbank. MYbank halen kuruluş için onay bekliyor.

CBRC tarafından 14 Mayıs'ta yayımlanan rapora göre, Çin'in takipteki kredi oranı geçtiğimiz yıl 1.43 trilyon yuan'e ulaştı (2341.1 milyar dolar). Kötü kredi oranı, %1.6 oranında arttı.

Çin'de 2014 yılı sonunda toplam aktifleri 172.3 trilyon yuan (27.809 trilyon dolar) olan 4,901 banka faaliyet gösterdi. Ticari bankaların sermaye-yeterlilik rasyosu %13.18 oranında arttı. (6)

Çin'in mali gelirleri

Geçtiğimiz Nisan ayında, ülkenin mali gelirleri %8.2 oranında arttı, 1.35 trilyon yuan (220.9 milyar dolar) oldu.

Merkezi hükümetin gelirleri bir önceki yıla göre %8.1 oranında arttı, 628.5 milyar yuan (187.9 milyar dolar) oldu.

Hükümetin gelirleri, geçtiğimiz Mart ayına kıyasla, %3 oranında artış kaydetti.

Yerel hükümetin gelirleri, %8.2 oranında arttı, 721.7 milyar yuan'e (118.07 milyar dolar) ulaştı.

Aynı dönemde, vergi gelirleri 5.8 oranında arttı, 1.1727 trilyon yuan (191.86 dolar) oldu. (7)

➤ Dış Ticaret

Çin Dış Ticaret Hacmi

Çin Gümrük İdaresi verilerine göre, geçtiğimiz Nisan ayında, Çin'in dış ticaret hacmi bir önceki yılın Nisan ayına

kıyasla %10.9 oranında düştü, 1.96 trilyon yuan oldu.

İhracat, %6.2 oranında arttı, 1.08 trilyon yuan oldu.

İthalat, %16.1 oranında düştü, 0.87 trilyon yuan olarak kaydedildi.

Ülkenin ticaret fazlası bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %85.2 oranında arttı, 210.2 milyar yuan'e ulaştı.

Dolar bazında rakamlara bakıldığında; Nisan ayında dış ticaret hacmi %11.1 oranında düştü, 318.5 milyar dolar oldu.

İhracat %6.4 oranında artışla, 176.3 milyar dolara ulaşırken, ithalat %16.2 oranında azaldı, 142.2 milyar dolar oldu.

Ticaret fazlası ise %82.9 arttı, 34.1 milyar dolar olarak kaydedildi.

Çin'in Amerika'ya yaptığı ithalat %3.4 oranında arttı. Ülkenin Tayvan, Tayland, Avustralya ve Vietnam'a yaptığı ihracat sırasıyla, %5.2, %3.2, %3 ve %1.9 oranlarında arttı.

RMB'nin dolar karşısında değer kazanması ile birlikte Çin'in Japonya ve Avrupa ile olan ihracat hacmi sırasıyla %12.9 ve %10.1 oranlarında düştü.

Ülkenin Güney Afrika, Brezilya, Rusya, Hindistan ile gerçekleştirdiği ihracat ise,

sırasıyla %37.2, %25.3, %22.3 ve %21.4 oranlarında azaldı. (8)

Çin Ticaret Bakanlığı (MOFCOM): Çin Dış Ticareti yılın ikinci yarısında ivme kazanacak

MOFCOM Sözcüsü Sun Jiwen, 9 Mayıs'ta yaptığı açıklamada, dış ticaretin bu yılın ikinci yarısında daha iyi bir gelişme kaydedeceğini belirtti.

Çin Gümrük İdaresi verilerine göre, 2015 yılının Ocak ve Nisan ayları arasında Çin dış ticareti %7.6 oranında düştü, 1.22 trilyon dolar oldu. İhracat hacmi, %1.6 arttı, 690.16 milyar dolara ulaştı. Ülkenin ithalatı aynı dönemde %17.3 oranında düştü, 532.35 milyar dolar olarak kaydedildi.

Sun Jiwen, ülkenin dış ticaretinin yıl başından bu yana zorlu bir dönemden geçtiğini ve düşme baskısı yaşadığını söyledi. Dünya dış ticaret ortamında yaşanan düşüşe rağmen Çin'in dış ticareti kaliteli gelişimini sürdürmektedir.

Sun'un verdiği rakamlar doğrultusunda, "Nisan ayında özel firmaların gerçekleştirdiği ihracat %6.5 oranında arttı. Ülkenin toplam ihracatında özel firmaların payı %43.1'e çıktı. Elektromekanik ürünlerin ihracat hacmi %3.6 oranında arttı ve ülkenin

toplam ihracatındaki payı %57.9 oldu. Lokomotif ihracatı ise %10 oranında arttı.

Sun, yılın ilk dört ayında Çin'in ithalatında yaşanan %9.8 oranında düşüşün ham petrol, demir cevheri, plastik, doğalgaz, kağıt hamuru, hububat, gübre ve bakır ithalatındaki fiyat düşüşünden kaynaklandığını belirtti.

Sun, fiyatlardaki düşüşün Çinli firmaların 63.4 milyar dolar tasarruf etmelerine, maliyetlerini düşürmelerine ve küresel rekabetlerini arttırmalarına yardımcı olduğunu, sözlerine ekledi. (9)

➤ Yatırımlar

Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımlar (FDI)

2015 yılının Ocak-Nisan ayları arasında, Çin'de kurulan yabancı işletmelerin sayısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış görüldü, toplam 7,790 yabancı sermayeli işletme kuruldu. Reel sektörde, ülkeye giren yabancı direkt yatırımların değeri %11.1 oranında arttı, 273.61 milyar yuan (44.49 milyar dolar) oldu.

Geçtiğimiz Nisan ayında, Çin'de kurulan yabancı işletmelerin sayısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %2.9 oranında artış görüldü, 1,929'a yükseldi. Aynı dönemde, reel sektörde ülkeye giren

yabancı direk yatırımlar %10.5 oranında artış kaydetti, toplam 59.04 milyar yuan (9.61 milyar dolar) oldu.

Ocak ve Nisan ayları arasında, Çin'e 10 ülke ve bölgeden (Hong Kong, Kuzey Kore, Tayvan, Singapur, Japonya, Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa, Makao) yapılan yatırımlar %12 oranında arttı, 42.39 milyar dolara ulaştı. Bu ülkelerin Çin'e giren toplam yabancı sermayesindeki payı % 95.3 oldu.

İngiltere, Fransa ve Makao'dan ülkeye giren yatırımlar sırasıyla %61, %29.8 ve %72.8 oranlarında hızlı bir artış gösterdi. Yatırımların toplam değeri sırasıyla; 530 milyon dolar, 400 milyon dolar and 340 milyon dolar olarak kaydedildi. Japonya ve Amerika'nın Çin'e yaptığı direk yatırımlar sırasıyla %7.8 ve %28.4 oranlarında düşüş gösterdi. Bu iki ülkeden yapılan direk yatırımların toplam değeri, sırasıyla; 1.44 milyar dolar ve 880 milyon dolar oldu. 28 Avrupa ülkesinden yapılan direk yatırımlar ise, %22.2 oranında arttı, 2.52 milyar dolar oldu. ASEAN'ın ülkedeki direk yatırımları, %23.2 azaldı, 1.73 milyar dolar olarak kaydedildi. (10)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

Bu yılın Ocak-Nisan ayları arasında Çinli yatırımcılar toplam 146 ülke ve bölgede toplam 2,884 şirket ve projeye yatırım yaptı. Direkt yabancı yatırımların toplam değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre, %36.1 oranında arttı, 214.37 milyar yuan (34.97 milyar dolar) oldu.

Nisan ayında, Çinli firmaların reel sektörde denizaşırı direk yatırımları 4.17637 trilyon yuan (681.3 milyar dolar) oldu.

Ocak ve Nisan ayları arasında Çinli firmaların Hong Kong, ASEAN, Avrupa, Avustralya, Amerika, Rusya ve Japonya'ya yaptıkları direk yatırımların toplam değeri 27.29 milyar dolara çıktı. Bu ülkelere yapılan denizaşırı yatırımlarının yurtdışı toplam yatırımlarındaki payı %78 oldu.

Avrupa, ASEAN, Hong Kong ve Amerika'ya yapılan direk Çinli yatırımları hızlı bir artış seyretti; sırasıyla %487, %62, %52, %33.5 oranlarında arttı. Öte yandan, Avustralya, Japonya, Rusya'ya yapılan Çin deniz aşırı direk yatırımları sırasıyla, %65, %14.2 ve %4.5 oranlarında düşüş yaşadı.(11)

Çin, yurt dışında e-ticaret depoları inşasını hızlandıracak

Çin'in önümüzdeki 1-2 yıl içinde yurt dışında 100 e-ticaret deposu kuracağı açıklandı.

Çin Ticaret Bakanlığı tarafından kısa süre önce İnternet + Lojistik Eylem Planı açıklandı. Plana göre, e-ticaretin yurt dışındaki gelişmesi teşvik edilecek.

Şu an e-ticaret yoluyla farklı ülkelerdeki müşterilere satılan perakende ürünlerin tamamı posta yoluyla gönderiliyor. Bu işlemin masrafı yüksek olmasının yanında, verimliliği çok düşük. Ayrıca, Çin mallarının yurt dışına girişi önünde bazı engeller bulunuyor.

Bu konuda bir açıklama yapan Çin Ticaret Bakanlığı E-ticaret ve Bilişim Müdür Yardımcısı Nie Linhai, yurt dışında kurulacak depoların, ürünlerin tüketicilerin eline geçme süresini kısaltmanın yanı sıra, ulaşım masraflarını azaltacağını belirtti. Yetkili, bu sayede gümrük izin işlemlerinin de standartlaşacağını söyledi. (12)

Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ Avrupa ülkeleri ile ilişkiler

Yingli Solar Avrupa'nın suçlamalarını yalanladı

Avrupalı solar firmaları, Çinli firmaların vergi kaçırdığını iddia etti.

Çin'in önde gelen solar panel üreticisi, Yingli Green Energy Holding Co (Yingli Solar) Avrupalı solar panel sanayi girişimi olan EU Prosun tarafından öne sürülen vergi kaçırma iddiasının doğru olmadığını söyledi.

EU Prosun yaptığı açıklamada, Çinli solar üretici firmalarının Tayvan ve Malezya üzerinden Avrupa pazarına ihracat yaparak yüz milyonlarca AVRO değerinde vergi kaçırdıklarını söyledi. EU Prosun Başkanı Milan Nitzachke ve Alman Solar Enerji Firması SolarWorld , Avrupa'ya gönderilen solar panellerin %30'unun hileli yoldan vergi kaçırarak pazara ihrac edildiğini ifade etti.

Yingli Solar, Çinli solar firmalarının vergi kaçırdığına yönelik iddiaların herhangi bir delile dayanmadığını söyledi.

Nanjingli ET Solar da Global Times'a yaptığı açıklamada, Çinli solar firmalarının vergi kaçırma yoluyla

Avrupa pazarına girdiklerine yönelik suçlamaların doğru olmadığını belirtti.

EU ProSun, Avrupa Komisyonu'na konunun araştırılması için resmi başvuruda bulduklarını söyledi.

Çin Yenilebilir Enerjiler Derneği Direktör Yardımcısı, Avrupalı solar panel firmalarının Çinli solar firmalarına karşı aldığı bu tutumun, Avrupalı firmaların Çin'e karşı rekabet güçlerini kaybettiklerinin ve pazar paylarını kaybetme korkusu yaşadıklarının bir göstergesi olduğunu söyledi.

2013 yılı Cenevre, İsviçre Uluslararası Ticaret ve Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi'nin internet sitesinde yayımlanan dökümana göre, Çinli firmalar Avrupa pazarına anti dumping vergisine tabi olmaksızın yılda en fazla 7 gigavat'a kadar solar panel ihracatı yapabilirler. Panellerin fiyatı ise gigavat başına 56 AVRO'nun altına düşmemelidir.

Anlaşmaya katılmayan Çinli firmalar için anti-dumping vergisi oranı %47.6'dır. (13)

Çin RMB Nitelikli Kurumsal Yatırımcı-RQFII deneysel bölgelerine Lüksemburg'u da ekledi

29 Nisan tarihinde, Çin Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada, Çin Devlet Konseyi, RMB Nitelikli Kurumsal Yatırımcı-RQFII deneysel bölgelerine

Lüksemburg'u da dahil etme kararı aldı. Kota, 50 milyar yuan (8.17 milyar dolar) olarak belirlendi.

Çin Merkez Bankası konu ile ilgili yaptığı açıklamada, girişimin yerli sermayesinin yurtdışına açılmasına ve ikili ilişkileri yardımcı olacağını söyledi.

RQFII, Hong Kong sermaye piyasalarında yuan cinsinden yatırımları arttırmak amacıyla başlatıldı. (14)

CSR, İngilterede Çin İngiltere Raylı Teknoloji AR&GE Merkezi kurmayı planlıyor

12 Mayıs tarihinde, CSR Sifang Rolling Stock Co Ltd., Southampton Imperial College London University ve University of Birmingham ile birlikte Çin İngiltere Raylı Teknoloji AR&GE Merkezi kurmak üzere anlaşma imzaladı.

CSR teknoloji uzmanı, merkezin lokomotifte yeni teknolojiler geliştirmek, malzeme yapısı, daha kapsamlı konfor, titreşim ve gürültü vb. alanlarda çalışmalar yapacağını söyledi.

Merkezin fonu CSR ve üniversiteler tarafından sağlanacak. CSR Başkan Yardımcısı Wang Jun Merkezin toplam maliyetinin 2.5 milyon sterlin olduğunu söyledi. (3.92 milyar dolar)

Geçtiğimiz ay, Zhuzhou CSR Times Electric Co., İngiltereli deniz dibi

ekipmanları üreten Specialist Machine Developments firmasını satın aldı.

CSR yetkilisi, “İpek Yolu” girişiminin demir yolu sektöründeki yatırımları arttıracığını ve Çinli ve yabancı firma ve üniversite işbirliklerine olanak sağlayacağını, aynı zamanda Çin’in bu sektördeki teknolojik gelişimine büyük katkı sağlayacağına inandıklarını ifade etti. (15)

➤ Amerika ile İlişkiler

Çin, Japonya’dan ve Amerikan’dan ithal edilen fiber optiklere anti-dumping vergisi uygulayacak

Çin Ticaret Bakanlığı, 18 Mayıs tarihinde yaptığı açıklamada, Japon ve Amerikan fiber optiklere anti-dumping uygulama kararı aldığını duyurdu. Bakanlık, Japonya’dan ve Amerika’dan büyük miktarlarda ithal edilen fiber optiklerin yerli sektöre zarar verdiğini, bu nedenle anti-dumping uygulama kararı aldıklarını söyledi.

Yerli ithalatçılara, gümrükte ithal ettikleri ürün değerinin %7.8 ila %39’unu depozito olarak ön ödeme zorunluluğu getirildi. (16)

Çinli Firmalar Amerika’da yaklaşık 80.000 kişi istihdam ediyor

21 Mayıs’ta CNBC, Rhodium Group tarafından hazırlanan raporda Çinli firmaların, 2000 yılından bu yana Amerika’daki istihdam sayısının 80,000’e ulaştığı söyledi. Raporda, beş yıl önce bu rakam 15 bin’e bile ulaşmazken, günümüzde dört kat arttığı belirtildi.

Çin’in ülkedeki yatırımlarını yakından takip eden Rhodium Group, 2000 yılından bu yana Çin’in Amerika’da en fazla yatırım yaptığı ilk beş eyaletin Kaliforniya (5.9 milyar dolar), Teksas (5.6 milyar dolar), Kuzey Karolina (5.5 milyar dolar), Illinois (4 milyar dolar) New York (3.8 milyar dolar) olduğunu söyledi.

Kuzey Karolina Çinli firmaların en çok istihdam yarattığı bölge. Burada 15 binden fazla Amerikalı Çinli firma için çalışıyor.

Kaliforniya’da 8300 Amerikalı Çinli firmalar tarafından istihdam ediliyor. Çinli firmaların bu eyalette ileri teknoloji, imalat hizmet ve emlak sektörlerinde yatırımları var. Baidu, Alibaba, Huawei, Shenzhen New World Group vb. gibi firmaların eyalette ofisleri bulunuyor. (17)

➤ Diğer ülkeler ile İlişkiler

Gümrük ortaklıkları "Bir Kuşak-Bir Yol"u ilerletecek

"Bir Kuşak-Bir Yol" güzergâhındaki yaklaşık 70 ülke ve bölgenin gümrük yetkilileri ve temsilcileri, uluslararası gümrük işbirliğini ilerletecek, ticaretin kolaylaştırılmasını hızlandıracak ve bölgesel ekonomik gelişme sağlayacak önerilerde bulundu.

"İpek Yolu Kuşağı" ve "21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu" (Bir Kuşak-Bir Yol) projeleri kapsamında Çin'in Xi'an kentinde düzenlenen üst düzey gümrük forumu bugün sona erdi.

Foruma farklı ülkelerin gümrük yetkilileri ve temsilcilerinin yanında, ilgili uluslararası ve bölgesel örgütlerin yetkilileri ve iş çevresinden temsilciler katıldı.

Katılımcılar, gümrük geçiş ve aktarma işlemlerinde kolaylık sağlanması, kara, deniz ve hava taşımacılığı ile uluslararası lojistik kanallarının rahatlatılması ve sınır ötesi taşımacılık işlemlerinin basitleştirilmesi için ilgili ülkelerin yönetimlerinin uygun politikalar ortaya koyması gerektiğini dile getirdi.

Foruma katılan temsilciler, ayrıca ülkeler arasında enterkonneksiyon hedefinin

gerçekleştirilebilmesi için yüksek verimli, güvenli ve standart veri değişimi sağlayan ve bilgi paylaşımına imkân tanıyan bir platform kurulması ve bu konularda teknik destek sağlanması gerektiğini kaydetti. (18)

Asya Altyapı Yatırım Bankası Tüzüğü'nde mutabakat sağlandı

Asya Altyapı Yatırım Bankası Tüzüğü üzerinde mutabakat sağlandığı bildirildi. Üç gün süren görüşmelerin ardından 57 kurucu üye arasında "Asya Altyapı Yatırım Bankası Tüzüğü" üzerinde mutabakat sağlanırken, imza törenin Haziran ayı sonunda yapılması bekleniyor.

Üyelerin temsilcileri arasında bankanın kuruluşuyla ilgili düzenlenen 5'inci toplantı bugün Singapur'da sona erdi. Çin Maliye Bakanlığı, aynı gün son toplantıda elde edilen sonuçları açıkladı.

Toplantıda, ayrıca bankayla ilgili çevre ve sosyal güvenlik çerçevesi ile satın alım gibi siyasi belgeler üzerinde de görüş alışverişinde bulunuldu.

Bankanın kurulmasına ilişkin çalışma planına göre, taraflar bu yılın Haziran ayının sonunda tüzüğün imzalanmasının ardından iç hukuk onay prosedürüne

geçecek. Tüzüğü onaylayan ülkelerin yeterli sayıya ulaşması durumunda bankanın bu yılın sonunda resmen kurulması öngörülüyor. (19)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türkiye-Çin Ticaret Rakamları

Türk İstatistik Bürosu verilerine göre, geçtiğimiz Ocak ve Mart aylarında Türkiye'nin ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre %8.4 oranında düştü, 89.42 milyar dolar oldu.

Aynı dönemde, Türkiye ve Çin arasındaki ticaret hacmi %4 arttı, 7.01 milyar dolar oldu.

Çin, Türkiye'nin en büyük ikinci ticaret ortağı olmaya devam etti. Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olan Almanya ve Çin arasındaki fark geçen yılki 2.3 milyar dolardan 900 milyon'a düştü.

Ocak ve Mart ayları arasında Çin'in Türkiye'ye yaptığı ihracat %8 arttı, 6.53 milyar dolar oldu.

Yine aynı dönemde, Türkiye'nin Çin'e yaptığı ithalat %30.9 oranında düştü, 480 milyon dolar oldu. Çin Türkiye'nin en büyük 20. İthalat pazarı oldu. (20)

'Çin ile ilgilenen birkaç banka var'

Başbakan Yardımcısı Babacan, ICBC'nin Türkiye'deki yatırımının önemli olduğunu belirterek "Bundan sonraki adım, bir Türk bankasının Çin'de lisans alıp faaliyete başlaması. İlgilenen birkaç banka olduğunu biliyorum" dedi.

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Industrial and Commercial Bank of China Limited'in (ICBC), Tekstil Bankası AŞ'nin çoğunluk hisselerini bünyesine dahil ederek Türkiye'ye gelişi dolayısıyla gerçekleştirilen kutlama törenine katıldı.

Törenin kapanış konuşmasını yapan Babacan, Türkiye ile Çin arasındaki ilişkilerin son 10 yılda aldığı yeni şeklin kendilerini çok memnun ettiğini ifade ederek, iki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin çok iyi noktaya geldiğini, yakın bir diyalogun söz konusu olduğunu söyledi.

"Türkiye'deki bu yatırım çok önemli"

Türkiye ile Çin arasında finans konusunda ciddi bir potansiyel olduğuna dikkati çeken Babacan, konuşmasına şöyle devam etti:

"Biz hep Çin Devlet Başkanı Şi Cinping'e ve Çin Başbakanı Li Keqiang'e şunu söyledik, 'Bizim ticaret açığımız var, bu açığı Türkiye'den Çin'e daha fazla mal

satarak kapatmamız zor ama en azından Çin'den Türkiye'ye olacak finansman hareketleriyle döviz dengesini sağlamak için özel gayret gösterelim.' Bunun için de her iki tarafta güzel bir gayret var.

Bugünkü tören, bunun güzel bir örneği. ICBC Çin'in en önemli bankalarından biri. Türkiye'deki bu yatırım çok çok önemli. Özellikle özel sektörün yatırımları açısından, kamunun altyapı yatırımlarının kamu-özel ortaklığı yoluyla finansmanı açısından Türkiye'de çok önemli bir imkan var."

Ali Babacan ICBC'nin Türkiye'deki faaliyetlerinin, Türk özel sektörüne artılar getirmesi temennisinde bulunarak, şunları anlattı:

"Bugün gerçekleştirdiğimiz bu tören, aslında bir önceki Başbakan Ven Ciabao'nun Türkiye ziyaretinde, bir öğlen yemeğinde kendisiyle yaptığımız görüşmede hedeflediğimiz konulardan bir tanesiydi. 'Mutlaka bir Çinli banka buraya gelmeli ve burada lisans alarak, bir Türk bankası gibi, anonim şirket olarak kurulup çalışmalı ama Türkiye'den de bir banka Çin'e gitmeli ve Çin'de kurulu bir banka olarak faaliyet göstermeli, bu ilişkilerimizde önemli bir boşluk' dedik."

Babacan, bu boşluğun birinci adımının bugün gerçekleştirildiğini, yaklaşık 4-5

yıl önce yapılan o görüşmenin somut meyvesini bugün izlediklerini ve bundan memnuniyet duyduklarını belirterek, "Bundan sonraki adım, bir Türk bankasının Çin'de lisans alıp, Çin'de faaliyete başlaması. İlgilenen birkaç bankanın olduğunu ben biliyorum. Umarım ki o bankaların iş planı netleşir, Çin otoriteleri o bankaların orada faaliyet gösterebilmesi için gerekli anlayışı ve kolaylığı gösterir ve böylece ülkelerimiz arasındaki ilişki yapısına kalıcı sağlam kurumları da karşılıklı olarak eklemiş oluruz" diye konuştu.

ICBC Yönetim Kurulu Başkanı Jiang Jianging da "Tekstilbank'ı Türkiye'de belli bir pazar payı ve etkisine, karlılığa, verimli işletmeye, gelişmiş risk yönetimine, ileri bir teknolojik yönetime sahip olan bir yerel bankaya dönüştürebileceğimize inanıyoruz" dedi. (21)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (4.06.2015) (22)

Türk Lirası	2.29879
Amerikan Doları	6.20105
AVRO	6.97761

➤ Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- Çinli Hua Capital Management Co., tarafından oluşturulan bir konsorsiyum Amerikalı OmniVision'ın hisselerinin tamamını 1.9 milyar dolara satın aldı. Citic Capital Holdings ve GoldStone Investment Co; Konsorsiyum'un üyeleri arasında bulunuyor. (23)
- 10 Mayıs, Alibaba, Amerikalı parakende firması Zulily'in %9 oranında hissesini 56 milyon dolara satın aldı. (24)
- Çinli Bank of Communications (BoCom) Brezilya Bankası'nın %80 oranında hissesini satın alma kararı aldı. Anlaşma gereğince, BoCom satın alma işlemi için 525 milyon Brezilya reali (173 milyon dolar) ödeyecek. (25)
- Çinli Unigroup, Hewlett-Packard Co'nun veri ağı ünitesinin %51'lik hissesini 2.3 milyar dolara satın alacağını duyurdu. (26)
- Çinli Zijin Mining Group, Demokratik Kongo Cumhuriyeti firması Kamo Copper'ın yarı hissesini alma kararı aldı. Anlaşma gereğince Çinli firma satın alma işlemi için 412 milyon dolar ödeyecek. (27)

Kaynaklar

1. <http://finance.qq.com/a/20150519/008856.htm>
2. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201505/t20150513_813777.html
3. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201505/t20150501_798598.html
4. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201505/t20150509_812435.html
5. http://www.stats.gov.cn/tjsj/zxfb/201505/t20150509_812435.html
6. http://finance.sina.com.cn/money/bank/bank_hydt/20150514/153222181253.shtml?from=wap&q-q-pf-to=pcqq.c2c
7. http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201505/t20150514_1231836.html
8. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh//20150515.shtml>
9. <http://edu.chinanews.com/cj/2015/05-09/7264637.shtml>
10. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh//20150515.shtml>
11. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh//20150515.shtml>
12. <http://turkish.cri.cn/781/2015/05/19/1s168456.htm>
13. <http://finance.chinanews.com/ny/2015/05-05/7253012.shtml>
14. http://xuan.news.cn/cloudnews/national/20150429/2301585_c.html
15. <http://finance.huanqiu.com/roll/2015-05/6458261.html>
16. http://www.gov.cn/xinwen/2015-05/18/content_2864351.htm
17. <http://news.fund123.cn/29/1063643.html>
18. <http://turkish.cri.cn/781/2015/05/28/1s168692.htm>
19. <http://turkish.cri.cn/781/2015/05/22/1s168553.htm>
20. <http://www.mofcom.gov.cn/article/i/jyjl/j/201505/20150500991738.shtml>
21. http://www.aa.com.tr/tr/rss/516636--cin-ile-ilgilenen-birkac-banka-var?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter
22. <http://www.xe.com/currencyconverter/>
23. <http://tech.huanqiu.com/news/2015-05/6329858.html>
24. http://www.chinadaily.com.cn/micro-reading/dzh/2015-05-11/content_13675648.html
25. http://finance.ifeng.com/a/20150521/13721226_0.shtml
26. http://www.ce.cn/yd/gd/201505/25/t20150525_5453256.shtml
27. <http://news.21cn.com/caiji/roll1/a/2015/0527/09/29594025.shtml>

